

Nedzirdīgo nedēļas pasākumi - 2015

19. SEPTEBRĪ pl. 13
Zīmju valodas zibakcija „Vai tu mani dzirdi?” Doma laukumā, Vecrīgā

21. SEPTEBRĪ pl.13
Sportiski izziņošs pasākums „Vai tu zini?” Elvīras ielā 19, Rīgā

22. un 24. SEPTEBRĪ pl.14
Darbnīca „Ievads zīmju valodā” RC ēkas otrā stāva zālē, Elvīras ielā 19 k - 3, Rīgā

23. SEPTEBRĪ pl.16
Pasākums „Ar zīmju valodu mūsu bērni var” – amatier-teātra izrāde „Peles māja”, „Rītausmā”, Kandavas ielā 27, Rīgā

25. SEPTEBRĪ

- **pl.11** diskusija pie prezidenta apaļā galda „Kvalitatīvu izglītību nedzirdīgajiem bērniem”. Diskusijas mērķis ir aktualizēt ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām noteiktās tiesības iegūt izglītību zīmju valodā. Piedalīties aicināti par izglītības un cilvēktiesību jomu atbildīgie valsts institūciju pārstāvji, nedzirdīgo bērnu dārzu un skolu pārstāvji.

- **pl.18** Pasākums nedzirdīgiem jauniešiem „Vai būt nedzirdīgo jauniešu centram?” Elvīras ielā 19, Rīgā

26. SEPTEBRĪ pl.14
Atpūtas pasākums „Mūsu svētki”, „Rītausmā”, Kandavas ielā 27, Rīgā

3. OKTOBRĪ Nedzirdīgo dienai veltīts pasākums „Rītausmā”, Kandavas ielā 27, Rīgā:

- **pl.11** teātra izrāde „Mīla stiprāka par nāvi”

- **pl.13** LNS reģionālo biedrību jaunā koncertprogramma

Papildus informāciju varat iegūt LNS Informācijas nodaļā, vai arī rakstot uz e-pastu: info@lns.lv, sūtīt SMS uz numuriem: 26278525 vai 28664324.

Pasaules nedzirdīgo federācijas kongresā

26.-27. jūlijā Stambulā, Turcijā notika Pasaules nedzirdīgo federācijas (WFD) ģenerālā asambleja (GA) un kongress, kurā no LNS piedalījās LNS prezidents.

Tālāk lasiet 3. lpp.

Mūsu jaunieši Dziesmu un deju svētkos

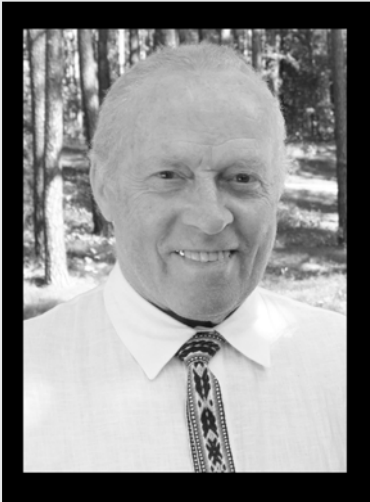

Nedzirdīgo kultūras vēstures mantojums glabā skaistas pieredzes piemērus par nedzirdīgo kopienas pārstāvju līdzdalību Latvijas Dziesmu un deju svētkos, kas aizsākās ar „Rītausmas” deju iekļaušanos deju lielkoncertā „Daugavas” stadionā pirms vairāk nekā divdesmit gadiem (1993).

Pēc tam vairāk aktivizējās tieši mūsu skolu jaunieši, piedaloties vairākos nākamajos Dziesmu svētkos – arī šogad no trim skolām, kurās mācās audzēkņi ar dzirdes traucējumiem.

Tālāk lasiet 9. lpp.

Atvadoties: Anša Smona piemiņai

9. jūlijā LNS sasniedza sēru vēsts – no mums uz mūžu šķīries LNS biedrs no 1951. gada, LNS Goda biedrs no 1990. gada ANSIS SMONS.

Ansis Smons 83 gadu ilgajā mūžā, uzticīgi kalpodams savai nedzirdīgo kopienai, sniedzis nozīmīgu ieguldījumu tās attīstības un augšupejas ceļā, jau no agras jaunības atbildīgi veicot savus pienākumus gan kā darbinieks, gan kā brīvprātīgais dažādās LKB/LNB/LNS struktūrās un darbības jomās. Visu minēt pat grūti – lūk, daži fakti: Rīgas biedrības priekšsēdētājs un kluba vadītājs, Centrālās valdes priekšsēdētāja vietnieks, Rīgas MRU direktora vietnieks, LNS Vēstures muzeja pārzinis, LNS domnieks un valdes loceklis, daudzu LNS kongresu delegāts utt.

Ilgstoši darbojies dažādu Centrālās valdes komisiju sastāvā, īpašu uzmanību pievēršot zīmju valodas kopšanai, jauniešu iesaistīšanai un viņu izglītības veicināšanai, LNS vēstures faktu apzināšanai un saglabāšanai, Kopsolī darbam. Viņš mums paliks atmiņā ar savu nemainīgi dedzīgo, ieinteresēto un neatlaidīgo pieeju visu minēto jautājumu risināšanai līdz noteiktam rezultātam. Viņa izdarīt nespētais un mums atstātais uzdevums – sargāt, saudzēt, pētīt un apkopot grāmatā daudzās paaudzēs veidoto bagāto Latvijas nedzirdīgo kopienas vēstures un kultūras mantojumu.

Mazāk zināmie viņa dzīves fakti: viņš dzimis Pļaviņās un dzīvojis kaimiņos slavenajam

rakstniekam J. Jaunsudrabiņam. Valmieras skolā ieguvis kurpnieka, galdnieka, drēbnieka amatus. Skolā viņš attīstīja arī savas organizatora spējas. Tieši Ansis Smons bija tas, kurš noorganizēja pirmo eksperimentālo nedzirdīgo grupu mācībām vakarskolā, kas tālāko gadu gaitā vainagojās ar vidējās izglītības iegūšanu daudziem nedzirdīgajiem.

Dedzīgs sportošanas entuziasts būdams, Ansis Smons pats darbojās vieglatlētikas, slēpošanas un orientēšanās sporta jomās. Savā laikā kā sporta instruktors dibināja jaunas sporta sekcijas, iesaistīja daudz dalībnieku.

Dziļi ieinteresēts par notiekošo mūsu valstī, Ansis Smons regulāri sekoja sabiedriski politiskajiem procesiem valstī, gan ielūkojoties internetā, gan lasot savu iecienīto „Latvijas Avīzi”. Liktenīgajā dienā tā palika neatvērta...

No godājamā aizgājēja mums paliek viss viņa devums mūža garumā un novēlējums no LNS Goda biedru grāmatas „Labākie”(2007):

„Būsim apdomīgi, vienoti un gudri savā rīcībā. Cienīsim tos, kas daudz paveikuši savienības labā. Darīsim katrs, cik spējam un varam, katrs savā vietā un laikā.”

Šo novēlējumu pildot, saglabāsim gaišā piemiņā mūsu **biedru Ansi Smonu, kuru izvadījām mūžībā 18. jūlijā Lāčupes kapos Rīgā.**

Dziļu līdzjūtību piederīgajiem izsaka:

*LNS vadība,
Rīgas biedrība,
Rīgas Internātvidusskola bērniem ar dzirdes traucējumiem,
laikraksts „Kopsolī”.*

Paldies, un lai vieglas dzimtās zemes smiltis.

Pateicība

*Anša Smona ģimenes vārdā lielu paldies par viņa izvadīšanu mūžībā un sirsnīgajiem mierinājuma vārdiem izsaka aizgājēja atraitne **Valentīna Smona.***

Lai mūžīgs miers viņa dvēselei!

LNS vadības kalendārs

LNS prezidents EDGARS VORSLOVS:

No 1. līdz 21. jūlijam atradās ikgadējā atvaļinājumā.

No 25. jūlija līdz 1. augustam piedalījās Pasaules Nedzirdīgo federācijas (WFD) darba seminārā, Ģenerālajā asamblejā un kongresā Turcijā, Stambulā (*plašāk atsevišķā rakstā*).

7. augustā vadīja ikmēneša valsts deleģēto uzdevumu izpildes sapulci, kurā piedalījās LNS vadība, LNS Rehabilitācijas centra un LNS Surdotehniskās palīdzības centra vadība. Sapulces laikā tika analizēts 2015. gada jūnija un jūlija mēnešu darbs, kā arī apspriests darbs turpmākajiem 2015. gada mēnešiem, lai nodrošinātu valsts deleģēto uzdevumu veikšanu.

Parakstīja līgumu par LNS īpašuma Smiltēnē, Gaujas ielā 26 **pārdošanu uz nomaksu, ar termiņu līdz 2028. gada 20. aprīlim.**

12. augustā vadīja LNS valdes sēdes norisi. Valde:

1) **apstiprināja** SIA „LNS Surdotehniskās palīdzības centrs” pakalpojumu kompleksa kalkulāciju *digitālās vizuālās saziņas ierīces* izsniegšanas nodrošināšanai;

2) **atļāva** SIA „LNS Surdotehniskās palīdzības centrs” valdes locekļiem Aelitai Streļčai un SIA „LNS nekustamie īpašumi” valdes loceklim Varim Strazdiņam ieņemt amatus citās kapitālsabiedrībās;

3) **piešķīra** SIA „LNS Rehabilitācijas centrs” valdes priekšsēdētājai Sandrai Gerenovskai apmaksātu papildatvaļinājumu 10 darbdienu;

4) **atļāva** SIA „LNS Surdotehniskās palīdzības centrs” izmaksāt atvaļinājuma pabalstu 50 procentu apmērā no mēnešalgas SIA „LNS Surdotehniskās palīdzības centrs” valdes priekšsēdētājam Arnoldam Pavlinam, aizejot ikgadējā apmaksātajā atvaļinājumā;

5) **piešķīra** Latvijas Nedzirdīgo savienības SIA „LNS DANE” valdes locekļiem Marijai Gedminienei apmaksātu papildatvaļinājumu 10 darbdienu un **atļāva** Latvijas Nedzirdīgo savienības SIA „LNS DANE” izmaksāt atvaļinājuma pabalstu 50 procentu apmērā no mēnešalgas M. Gedminienei, aizejot ikgadējā apmaksātajā atvaļinājumā;

6) **atteica** finansiālu atbalstu no LNS budžeta LNS biedres S. Baures dalībai Starptautiskā nedzirdīgo zīmju valodas pasniezēju konferencē, kas 16. – 17. oktobrī notiks Parīzē, Francijā. Vienlaikus valde nolēma sniegt S. Baurei nepieciešamo palīdzību finansējuma piesaistei dalības konferencē nodrošināšanai.

7) **pieņēma zināšanai** viceprezidentes S. Gerenovskas informāciju par Starptautiskajā nedzirdīgo nedēļā plānotajiem pasākumiem Latvijā 21. – 27. septembrī ar devīzi „Ar zīmju valodas tiesībām mūsu bērni var!”.

8) **pieņēma zināšanai** prezidenta E. Vorslova informāciju par WFD Ģenerālās asamblejas un kongresa norisi.

13. augustā tikās ar SIA „LNS DANE” valdes locekli M. Gedminiēni, Tikšanās laikā tika pārrunātas šīs LNS kapitālsabiedrības turpmākā darba aktualitātes. ▲

Pasaules nedzirdīgo federācijas ģenerālajā asamblejā

Sākumu lasiet 1. lpp.

25. jūlijā: darba seminārs pirms ģenerālās asamblejas (GA)

Tā pirmajā daļā klātesošie tika iepazīstināti ar WFD veikumu, bet otrajā daļā tika apspriesti GA apspriežamie būtiskie jautājumi. Vispirms WFD informēja par ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām (ANO Konvencija) ieviešanas niansēm.

Tika uzsvērts, ka pašiem jāņem aktīva dalība, lai Konvencijā iekļautās normas tiktu ieviestas valstu likumdošanas un normatīvajos aktos. Kā īpaši nozīmīga aktivitāte tika uzsvērtā NVO dalība Konvencijas paralēlā ziņojuma valdībai sastādīšanā un dalība ANO sesijā, kad attiecīgās valsts ziņojumi tiek izskatīti.

Tālākajā semināra gaitā

Tika prezentēta Somijas Nedzirdīgo savienības sadarbībā ar WFD trīs gadu laikā izstrādātā rokasgrāmata "*Working Together*", kura pieejama internetā www.slwmanual.info. Rokasgrāmatā starptautiskajās zīmēs un angļu valodā sniegti vairāki svarīgi aspekti par nedzirdīgo kopienas lingvistisko izpratni, pieejama informācija par zīmju valodu, valodniecības, pētniecības metodēm un apskatīti cilvēktiesību un WFD politikas jautājumi.

Rokasgrāmatas mērķis ir nedzirdīgo kopienai sniegt zināšanas, spējas un prasmes.

Semināra otrajā daļā

Notika GA izskatāmo jautājumu sīkāka apspriešana, veltīta jaunajai biedru naudas struktūrai, WFD rīcības plānam 2015 – 2019, būtiskām izmaiņām statūtos. Šie jautājumi tika izskatīti, lai pati GA ritētu raitāk un būtu mazāk debašu, bet tas nelīdzēja, jo par dažiem punktiem GA pirmajā dienā debātes ievilkās un darba pabeigšanai bija nepieciešama arī trešā diena – GA darbu beidza tikai

28. jūlijā pl.11.30, divas stundas pirms kongresa atklāšanas.

GA atklāšana, darba sākums

Bija ieradušies **128 delegāti no 74 valstīm** (uz GA sākumu WFD bija pilntiesīgi biedri no 134 valstīm). GA darba kārtība sastāvēja no 21 punkta ar vairākiem apakšpunktiem. Klātesošos sveica arī citu organizāciju pārstāvji – Starptautiskās vārdzirdīgo federācijas (IFHOH) prezidente un Starptautiskās invalīdu alianses (IDA) viceprezidente *Ruth Warick*, Pasaules zīmju valodas tulku asociācijas (WASLI) prezidente *Debra Russell*, Starptautiskās Nedzirdīgo sporta komitejas (ICSD) prezidents *Valery Rukhledev*.

Pēc GA sekretariāta, protokola pārbaudītāju un balsu skaitītāju apstiprināšanas GA varēja sākt darbu.

Vispirms WFD valde informēja, kas izdarīts iepriekšējā GA pieņemto priekšlikumu realizācijā (2011). Pēc Somijas NS ierosinājuma, WFD ņemusi aktīvu dalību **izglītības zīmju valodā pieejamības uzlabošanā nedzirdīgajiem**, par to iestājoties visās ANO Konvencijas sesijās Ņujorkā un Ženēvā.

Nerealizēts palicis Francijas NS priekšlikums – **panākt, lai Starptautiskā nedzirdīgo nedēļa/diena tiktu atzīta ANO līmenī**. Lai to izdarītu, nepieciešams kāds valsts valdības iesniegums.

GA dalībnieki tika informēti, ka WFD sadarbībā ar Pasaules veselības organizāciju turpina pētījumus par bērnu ar kohleārajiem implantiem (CI) atzītību un iespējām iegūt izglītību arī zīmju valodā. Šis tiesības iegūt izglītību zīmju valodā noteiktas ANO Konvencijas 24. pantā.

Pasaulē ir dažādi viedokļi par CI ietekmi uz personu, bet pašlaik lielākā daļa novēršas no medicīniskā modeļa uz cilvēktiesību (humāno) modeli, līdz ar to arī uz uzskatu, ka arī CI lietotājiem būtu jāapgūst zīmju valoda – jo vairāk valodu cilvēks zina, jo izglītotāks viņš ir. WFD savu viedokli pauž uz veikto pētījumu datiem un pašlaik WFD viceprezidenta *Dr. Murray*, kurš ir WFD Cilvēktiesību grupas vadītājs, vadībā top WFD dokuments par nedzirdīgo personu valodas tiesībām. Plānots, ka dokuments tiks publicēts 2015. gada beigās.

Joprojām nav atrisināts WFD dokumentu no 1951. līdz 1987. gadam arhivēšanas jautājums. Pašlaik dokumenti par šo periodu atrodas Itālijas NS telpās.

WFD trūkst kapacitātes šo dokumentu arhivēšanai, jo no 2011. gada bija tikai 2 algoti darbinieki, tikai pēdējā gada laikā to skaits pieaudzis līdz četriem, no tiem viens ir praktikants.

No Ziņojuma par WFD aktivitātēm 2011. – 2014. gadā

Šajā periodā WFD pārstāvji apmeklējuši 79 valstis, kur uzstājušies ar 42 prezentācijām, vadījuši 23 darba seminārus un 21 semināru par cilvēktiesību jautājumiem, piedalījušies 7 ANO Konvencijas komitejas sesijās Ņujorkā un Ženēvā, realizējuši 3 projektus cilvēktiesību jomā.

Kā nozīmīgu panākumu WFD prezidents atzīmēja, ka visas ANO Konvencijas komitejas sesijas tiek tulkotas starptautiskajās zīmēs un to tiešraides un arhīvs ir pieejams internetā – <http://webtv.un.org>.

WFD ir laba sadarbība ar citām starptautiskajām organizācijām, un tā ir (IDA) biedrs, jo šīs organizācijas ietvaros daudz ko var panākt. WFD ir augsts respekts starptautiskajā līmenī, un ANO komitejas, ja izskatāmais jautājums skar nedzirdīgās personas, prasa WFD viedokli. WFD ziņojumi ANO pieejami ikvienam interesentam WFD mājaslapā <http://wfdeaf.org>.

Ziņojums par WFD finansēm 2011. – 2014. gadā

Ieņēmumi no biedru naudas šajā periodā svārstījušies no 47 000 – 72 000 EUR gadā, kas ir apmēram 19 – 30% no attiecīgo gadu ieņēmumiem. Biedru nauda nomaksāta 72 – 81% apmērā, atkarībā no gada. Ieņēmumi no ziedojumiem svārstījušies no 6 000 – 20 000 EUR, ieņēmumi projektu realizācijai no 20 000 – 120 000 EUR. Šajos gados vislielāko atbalstu WFD sniegusi Somijas NS, kas atbalstījusi WFD ar vairāk nekā 250 000 EUR.

Vismazākie ieņēmumi bijuši 2013. gadā – 200 399 EUR un vislielākie 2011. gadā – 320 835 EUR. 2011. gadā un 2013. gadā izdevumi bijuši lielāki par ieņēmumiem, kopumā šis četru gadu periods nobeigts ar pozitīvu bilanci 40 139 EUR apmērā. Lielāko tiesu no visiem izdevumiem veido WFD ofisa uzturēšanas izdevumi un personāla atalgojums, kas veido 71 – 77% no visiem izdevumiem. WFD grāmatvedību ir pārbaudījis starptautisks auditors un apstiprinājis ziņojumā par finansiālo stāvokli uzrādītos datus.

Nobeigums nākamajā numurā

Pirmo reizi konkurss – ar vērtēšanu

Šī gada LNS pašdarbības festivāls tika organizēts kā konkurss ar priekšnesumu vērtēšanu, ko veica žūrija šādā sastāvā: LNS prezidents Edgars Vorslovs, viceprezidente Sandra Gerenovska, eksviceprezidente Maruta Piterniece, LNS RC Sociālās rehabilitācijas nodaļas vadītāja Brigita Aldersone un psiholoģe Natālija Bejakova.

Tradicionālais, jau 19. festivāls norisinājās Alūksnē, Pilsalas estrādē 27. jūnijā. Piedalījās 12 pašdarbības kolektīvi, kopumā apmēram 140 pašdarbnieki. Arī šoreiz pašdarbnieki devās gājienā – no pilsētas administratīvās ēkas pa Tirgotāju, Lielā Ezera, Pils ielu uz Pilssalas estrādi. Gājienā kopā ar LNS vadību devās arī Alūksnes novada domes priekšsēdētāja vietnieks Aivars Fomins un domes Kultūras un sporta nodaļas vadītāja Sanita Eglīte, bet priekšgalā soļoja alūksnieši, kuri nesa Latvijas karogu.

Festivālā piedalījās visas reģionālās biedrības

Gājienā piedalījās visas reģionālās biedrības, un to noslēdza ventspilnieki jūrnieku kreklos. Gājienu ar artistiskām izdarībām kuplināja un pati pirmā uz skatuves uzstājās Alūksnes dzirdīgo bērnu – deju grupu, kuru vadītāja palīdz arī Smiltenes RB Alūksnes grupas deju grupai iestudēt dejas.

Tad Smiltenes RB priekšsēdētāja Anita Ceple un tulkis Ritma Egle ar melodziesmu „Alūksnei” radīja attiecīgo noskaņu, lai festivāls varētu pa īstam sākties. Savā uzrunā A. Ceple izteica prieku, ka festivāls pirmo reizi notiek Alūksnē un visi klātesošie var apskatīt šo skaisto, zaļo un tīro pilsētu. Tad viņas aicināja uz skatuves LNS prezidentu Edgaru Vorslovu teikt atklāšanas vārdus, bet izrādījās, ka viņš nav atrodams. Tas bija tīši saasināts gaidu brīdis, lai publika nepalaistu garām viņu un viceprezidentes Sandras Gerenovskas efektīgo ierašanos – viņus pie estrādes pieveda velorikša lepnā kariatē. Tas bija labi izdomāts!

Pateicības un novēlējumi sanākušajiem

Prezidents atgādināja, ka festivālos piedalās visas 9 biedrības un mēs ar saviem aplausiem varēsim viņiem pateikt paldies par sniegumu. Savukārt viceprezidente atzina, ka Alūksne ir īpaši skaista pilsēta un bez vietējās pašvaldības atbalsta nebūtu iespējams šeit noorganizēt festivālu.

Tika pasniegtas nelielas piemiņas balvas abiem pašvaldības pārstāvjiem. Alūksnes novada domes priekšsēdētāja vietnieks Aivars Fomins novēlēja festivāla dalībniekiem veiksmīgi uzstāties, visiem – satikt vecus draugus un iepazīt jaunus. Pašvaldības pārstāvji pasniedza nelielas dāvanas visiem pašdarbības kolektīviem un LNS vadībai. Jāatzīst, šogad festivāla dalībnieku un jo īpaši skatītāju skaits bija mazāks, jo toreiz, kad plānoja tā norises datumu, nebija zināms, ka valstī tā būs pārceltā darba diena.

Raibā virknē virknējās koncertnumuri

Pirmie uzstājās daugavpīlieši, kas vienā priekšnesumā bija apvienojuši divas dejas „Vasaras laiks” un „Paleidzi Dīvs”, ko izpildīja sieviešu deju ansamblis. Deja rāma, varētu teikt, lēna, un tam ir iemesls – daugavpīliešiem trūkst jauniešu pašdarbnieku, kuri varētu dejojot straujākas dejas. Labi tērpi, visām deju grupām galvā koši un skaisti vainadziņi.

Smiltenes RB

uzvedums „Lauku mājas idille”

stāsta par to, ka pienākuši Līgo svētki un sieva aicina braukt uz laukiem tos svinēt, bet vīrs labāk sēž mājās pie TV. Tomēr abi dodas uz laukiem un attēlo, kādi piedzīvojumi viņiem gadās. Aktieri tēloja ļoti dedzīgi, brīžiem pat pārāk. Aiva večas lomā bija pārlicinoša. Tomēr uzvedums, manuprāt, bija stiepts, par garu.

Ventspilnieki ar

melodeklamāciju

„Sens ir tas stāsts”

demonstrēja, varētu teikt, savu tradicionālo festivāla pāri – Oļegu un Raisu Civkunovus. Labi tērpi, pārlicinošs sniegums.

Rīgas RB Tukuma grupa bija iestudējusi uzvedumu „Īsta pamācība mīlēšanā”. Ļoti labs scenārijs, daudz atbilstošu dekorāciju, kas radīja lauku sētas noskaņu. Sprigani deju grupiņi, starp kuriem, par laimi, netrūkst arī puīšu. Varēja just, ka uzvedumā ieguldīts nopietns darbs.

Rēzeknes RB pantomīma „Nenotveramais ods” – kā saka, viena aktiera teātris un tas bija tiešām labs aktieris. Labs tēlojums, tēls/tērps vispār super.

Pļaviņu RB pantomīmā „Pilsēta un lauki” divi tipāži – pilsētnieks un laucinieks katrs aizstāv savu dzīvesveidu. Paldies, Ainār, ka uz skatuves pareklamēji arī „Kopsolī” un ieteici lauciniekam to pasūtīt!

Kuldīgas RB dejas „Lulla un Jūlis” – bravo par izdomu! Nosaukums vien ko vērts. Asprātīgi tērpi un tiem ļoti piemēroti deju soļi. Skatītājus patīkami pārsteidza šis priekšnesums, bet ne mazāks bija pārsteigums, kad abi dejotāji noņēma maskas un visi ieraudzīja, ka aiz tām slēpjas divi jauni puīši.

Ventspils RB pantomīma „Svarcēlājs”. Izpildītāji ļoti labi pazīstami, tēlojums labs, derētu vēl kāds pārsteiguma moments.

Rītausmiešu „Sveiciens vasarai” – priekšnesumu kopums, kurā piedalās vai visi Rītausmas pašdarbnieki, un pirmo reizi Pilssalas plašā brīvdabas skatuve bija pilnībā aizpildīta. Rītausmas priekšnesumu kvalitāte komentārus neprasa, tomēr šoreiz varēja vēlēties vairāk iedvesmas.

„Ventspils gov” – jau trešais ventspilnieku priekšnesums, kurpretī daudzām citām biedrībām bija tikai viens. Labi, ja tas neatstāj iespaidu uz žūrijas vērtēšanu: ja, piemēram, ventspilnieki kļūdās vienā priekšnesumā, tad paliek vēl divas iespējas sniegtu uzlabot citos priekšnesumos. Bet biedrībām, kurām bija tikai viens priekšnesums, šādu iespēju nebija. Šajā uzvedumā „Ventspils gov” liepājnieki ļoti centās un uzstāšanos nobeidza ar aicinājumu apmeklēt Ventspils pilsētas svētkus tās 725 gadu jubilejā (nu jau notikuši).

Vērojot Liepājas RB uzvedumu „Vēja meitas”, negribot nācās domāt, ka arī Liepājā trūkst puīšu pašdarbnieku, dejojot ar mieru tikai sievietes. Patika akurātie tērpi un centība.

„Veļas diena” rēzekniešu izpildījumā bija ļoti labi izdomāta. Ja vēl paspilgtinātu tēlojumu, izliktu emocijas, akcentētu smago veļas mazgāšanas darbu, tad būtu vienkārši super. Patika priekšnesums.

Beidzot arī mājnieki alūksnieši centīgi nodejoja „Sastītu puisīti tiltiņa galā” Varēja redzēt, ka rūpīgi gatavojušies, labi tērpi, puīšiem galvā naģenes ar piespraustu sarkanu puķi. Deju bija patīkami skatīties.

Tālāk lasiet nākamajā lpp.

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

Valmieras RB priekšnesums – dejas saucās „Rāgas dzen vēju”, un tas valmieriešu neremdināmajam temperamentam bija ļoti atbilstošs, tāpat kā pati dejas. Lieliski fonā izskatījās galvenā rāga Dace pie sava raganu katla, no kura biedējoši kūpēja garaiņi. Tā vien gribējās pajautāt, kāda elles dzira tur vārās. Valmieriešiem izdevies ievilkāt pašdarbībā daudz jauniešu, bravo! Arī tērpi patika, un kur vēl garie, zarainie koki, kas laikam simbolizēja raganu slotas. Iespaidīgs priekšnesums!

Līdz ar to festivāla – konkursa 14 priekšnesumu programma bija galā. Kamēr žūrija aizgāja apspriesties, LNS viceprezidente Sandra Gerenovska pasniedza balvas Alūksnes bērnu deju grupas dalībniekiem un visiem pašdarbības kolektīviem, bet īpašu paldies viņa teica mājiniekiem alūksniešiem un viņu vadītājai Anitai Ceplei par lielo ieguldījumu festivāla organizēšanā.

Šoreiz uzvarēja „Rītausma”

Beidzot arī žūrija bija sadalījusi vietas un paziņoja rezultātus: uzvarētāja ir „Rītausma”. Otrajā vietā Rigas RB Tukuma grupa, bet trešajā – Kuldīgas RB.

Balvu klāsts ar to vēl nebija galā. Uz skatuves tika aicināts **Francis Mauriņš**, lai saņemtu dāvanu savā 80 gadu jubilejā. Savukārt **Regīna Rizika** tika sveikta ar mazu nokavēšanos 70 gadu jubilejā. Abiem bija patīkams pārsteigums, ka viņus šādā veidā atceras.

Un, visbeidzot, tika paziņots, kura biedrība uzņemsies festivāla organizēšanu nākamajā gadā. Tā būs Rēzeknes reģionālā biedrība. **Tātad – uz nākamvasaras tikšanos Latgales sirdī Rēzeknē! ▲**

Zigmārs Ungurs

Foto: Juris Grundulis

Iz festivāla „virtuves”

Daži jautājumi festivāla galvenajai organizatorei LNS viceprezidentei SANDRAI GERENOVSKAI.

Kāpēc šogad festivāls tika rīkots konkursa veidā nevis kā parasti?

Tāpēc, ka bieži nācās dzirdēt jautājumus: kad būs vēl līdzīgi konkursi kā „Krāsainie sapņi”. Vēlos atgādināt, ka, lai noorganizētu šādus konkursus, ir nepieciešams finansējums, kaut vai tam, lai pašdarbnieki varētu atbraukt no reģioniem uz Rīgu un uzstāties. „Krāsainie sapņi” tika rīkoti vairākās kārtās un reģionu pašdarbniekiem nācās braukt uz Rīgu diezgan bieži, dažreiz nākamā kārtā notika jau pat pēc 2 nedēļām.

Un, otrkārt, biju ievērojusi, ka viena otra biedrība pret festivālu sāka attiekties nenopietni, lai gan jau gada sākumā lūdzu visiem sākt domāt un mēģināt, jo biedrības ar režisoriem bija nodrošinātas. Tomēr, festivālos vērojot dažas uzstāšanās, varēja redzēt, ka to dalībnieki tikai pēdējā brīdī sākuši kaut ko sagatavot. Tāpēc runāju ar biedrību vadītājiem sapulcē un liku priekšā organizēt konkursu – visi arī piekrita. Un tiešām – šoreiz redzēju, ka bija pacenkušies daudz vairāk. Treškārt, man gribējās, lai būtu atrasts kaut kas jauns, kaut vai mazliet savādāks.

Kād veicās žūrijai priekšnesumu vērtēšanā?

Domāju, bija ļoti grūti vērtēt. Kaut gan bija iepriekš izstrādāti noteikumi, pēc kādiem kritērijiem piešķirt punktus, vienalga, viegli neklājās – it īpaši man, kam viņi visi ir vienlīdz mīļi. Tomēr savu

darbu veicām korekti, neitrāli un līdz galam savā starpā neapspriežoties, tikai beigās salīdzinot savus katram priekšnesumam piešķirtos punktus. Pašiem liels bija pārsteigums, ka pārsvarā visu punkti vairāk vai mazāk sakrita.

Vai arī nākamgad festivāls notiks kā konkurss – ar vērtēšanu?

Runāju ar reģionālo biedrību vadītājiem. Kā paši vienosimies, tā arī būs. Šoreiz konkurss bija pirmo reizi un, neskatoties uz to, ka visi saņēma dāvanas, tomēr daži ir apvainojušies, kāpēc viņiem netika pirmās vietas. Un it īpaši – kāpēc pirmā vieta šoreiz ir Rītausmai.

Jā, tā tas patiešām ir. Kā jūs skaidrojat šo situāciju?

Dažiem vēl ir jāiemācās arī zaudēt un ļaut arī citai grupai uzvarēt. Dzīvē ne vienmēr vari būt uzvarētājs. Rītausmieši jau vairs nemaz necerēja, ka jebkad kādreiz tiks novērtēti, un viņi vēl joprojām tam netic.

Citas biedrības pārmeta, ka rītausmieši ir profesionāļi un viņiem ir režisori. Jā, dažus varētu saukt par profesionāļiem, kuri jau daudzus gadus uzstājas, bet ne jau visus. Daži tikai nesen pievienojušies Rītausmas pašdarbnieku kolektīvam. Tika pārņemts, ka reģionos pašdarbnieki strādā un pēc darba nāk mēģināt, citreiz arī brīvdienās. Bet rītausmieši 3 reizes nedēļā nāk uz mēģinājumu un ļoti daudzi no viņiem arī mājās un tāpat strādā. Un daudziem no tiem, kuri strādā, ir diezgan tālu jābrauc uz „Rītausmu” un pēc tam atpakaļ uz mājām, jo Rīga taču ir ļoti liela, nevar salīdzināt, piemēram, ar Rēzekni. Ja Rēzeknē uz biedrības mītni, nu labi, maksimāli

ceļā jāpavada 20 minūtes, tad Rīgā vienam otram pašdarbniekam uz Rītausmu sanāc braukt vairāk nekā stundu un pēc tam vēl uz mājām.

Tika pārņemts, ka rītausmiešiem ir labāki apstākļi, profesionāli režisori...

Nepiekrītu! Ja tas būtu bijis kādus pāris gadus atpakaļ, tad jā, bet nu jau kuro gadu mēs visām biedrībām, kuras grib, apmaksājam režisorus un deju skolotājus. Un lūgšu: nevajag pārņemst, ka rītausmiešiem 3 režisori. Arī reģionos, ja biedrībām, kuras spētu iesaistīt vairāk biedru pašdarbībā, būtu iespējams nodrošināt 3 pasniedzējus. Nevienam to neaizliedz.

Varbūt arī nākošgad pašdarbības festivālu organizēsīm kā konkursu, bet žūrijā būs visi reģionālo biedrību vadītāji ar noteikumu, ka nedrīkst vērtēt savu biedrību.

Visiem tiem pašdarbniekiem, kuri uzskata, ka nav profesionāļi, no sirds iesaku kļūt par tādiem, ņemot piemēru no daudziem rītausmiešiem. Turpiniet apmeklēt mēģinājumus arī tad, kad festivāls ir beidzies un līdz nākamajam vēl liekas tik tālu.

Rītausmieši tā arī dara – cauru gadu nedēļā vismaz 2 reizes ierodas uz mēģinājumiem gluži kā uz darbu. Viņiem visiem ir ģimenes, citiem mazi bērni, daudzi reizē strādā un mācās. Kāpēc ne? Paskatieties uz mūsu labākajiem pašdarbniekiem, viņi ir tik lokani, veikli un droši. Cilvēki, kuri daudz kustas un darbojas, ir arī veselīgāki un enerģiskāki.

Lai jums visiem nezūd interese un vēlme vēl čačklāt darboties nedzirdīgo kultūras laukā! ▲

Bīstamie atkritumi

Atkritumi ir jebkurš priekšmets vai viela, no kuras tās īpašnieks atbrīvojas vai ir spiests atbrīvoties.

Piemēram, gandrīz visus preces veikalos mēs pārkam iesaiņojumā. Preces lietojam, bet iesaiņojumu jeb taru izmetam. Šie iesaiņojumi tad arī ir atkritumi.

Bīstamie atkritumi — atkritumi, kuriem piemīt viena vai vairākas īpašības, kas padara tos bīstamus.

Kā rodas bīstamie atkritumi?

Ar terminu „bīstamie atkritumi” apzīmē atkritumus, kuriem piemīt viena vai vairākas īpašības, kas padara tos bīstamus cilvēka dzīvībai un veselībai, videi, kā arī personu mantai un kas atbilst atkritumu klasifikatorā noteiktajām bīstamo atkritumu kategorijām.

Atkritumu bīstamību nosaka atkritumu sastāvā esošo bīstamo vielu īpašības un to daudzums. Kā bīstami tiek klasificēti toksiski, viegli uzliesmojoši vai sprāgstošī, oksidējoši, kancerogēni, kodīgi, kā arī mutagēni vai infekciozi atkritumi.

Bīstamie atkritumi var rasties gan uzņēmumu saimnieciskajā darbībā, gan sadzīvē.

Lielākā daļa no kopējā bīstamo atkritumu apjoma tiek radīta mašīnbūvē, metāla apstrādes industrijā, ķīmiskajā un farmaceitiskajā rūpniecībā, enerģijas ieguves un pārstrādes uzņēmumos, veselības aprūpes jomā.

Nelielu bīstamo atkritumu daļu rada arī paši iedzīvotāji.

Kur rodas bīstamie atkritumi?

Uzņēmumu saimnieciskajā darbībā rodas: ražošanas notekūdens pārstrādes dūņas; metālrūdišanas duļķes un cietie atkritumi; neorganiskās skābes un sārmus saturoši atkritumi; lauksaimniecības, dārzkopības, medicīnas ražošanas, pārtikas sagatavošanas un

apstrādes atkritumi; ķīmiskās rūpniecības atkritumi; kokapstrādes un papīra, kartona, celulozes, skaidu plākšņu un mēbeļu ražošanas atkritumi; ādu apstrādes un tekstilrūpniecības atkritumi; organiskās sintēzes tehnoloģisko procesu atkritumi (plastmasas, mākslīgās šķiedras, krāsvielas, pigmenti, pesticīdi, farmaceitiskie preparāti, mazgāšanas, dezinficējošie

un kosmētiskie līdzekļi); pārklāšanas līdzekļu (krāsu, laku, stiklveida emalju), līmju, ķītes, tepes un tipogrāfisko krāsu ražošanas, pārveidošanas, piegādes un izmantošanas atkritumi; foto rūpniecības atkritumi; atstrādātas eļļas, par šķīdinātājiem izmantoto organisko vielu atkritumi; baterijas un akumulatori.

Ja zivis, kuru ķermeņos ir uzkrājušies smagie metāli vai kādas citas indīgas vielas, izmanto barībai, var saindēties. Daudzas valstis atbrīvojas no atkritumiem, tos izvedot speciālās baržās un noslīcinot okeānā. Šādas aplamas rīcības sekas jau liek par sevi manīt.

Mājsaimniecībā radītie bīstamie atkritumi

Sadzīvē rodas dažādi bīstamie atkritumi. Ikdienā nereti lietojam plaša patēriņa preces, kas satur bīstamas vielas vai īpašības.

Iedzīvotāju radīto atkritumu sastāvā ir šādi smagie metāli un to savienojumi.

Dzīvsudrabs – toksisks un mutagēns, uzkrājoties organismā (smadzenēs, nierēs un aknās), rada aknu bojājumus, smadzeņu darbības un centrālās nervu sistēmas traucējumus, var izraisīt alerģiju. Dzīvsudrabs atrodas luminiscences spuldzēs, dzīvsudraba termometros, asins mērīšanas aparātos, dažos medikamentos, akumulatoros, baterijās, elektrības mērītājos, zobu plombēs un pesticīdos.

Svins – toksisks, uzkrājas kaulos, var izraisīt anēmiju un vēzi, centrālās nervu sistēmas, plaušu un asinsrites sistēmas bojājumus. Atrodams pesticīdos, svina akumulatoros un baterijās, māla trauku glazūrā, krāsu un pigmentu produktos.

Kadmījs – toksisks, uzkrājas aknās, nierēs, kaulos un matos, rada nieru, centrālās nervu sistēmas, kaulu bojājumus, hronisku saindēšanos un mazasinību. Atrodams sārmu baterijās un fotoelementos, to lieto tērauda un dzelzs pārklāšanai.

Niķelis – toksisks, kancerogēns, rada plaušu un kuņģa vēzi, alerģiju, dermatītu un asinsrites traucējumus. Niķelis ir galda piederumu, magnētu, iekšdedzes motoru sveču, akumulatoru un bateriju sastāvā.

Arsēns – toksisks, kancerogēns, var izraisīt ļaundabīgos audzējus, uzkrājas muskuļaudos, piesārņo augsni, uzkrājas gan sauszemes, gan ūdens ekosistēmās. Atrodas augu aizsardzības līdzekļos, kokmateriālu aizsarglīdzekļos, elektronisko aparātu sastāvā.

Pesticīdi – indīgas ķīmiskas vielas, kas toksiski iedarbojas uz kādu noteiktu dzīvo organismu grupu; tos lieto augu aizsardzībai lauksaimniecībā. Tie nogulsnējas taukaudos, var izraisīt ļaundabīgo audzēju veidošanos un mainīt dzīvības procesu norisi cilvēka organismā, izjaukt bioloģisko līdzsvaru. Pesticīdus (insekticīdus, herbicīdus, fungicīdus, baktericīdus, rodenticīdus u.c.) izmanto cīņā ar kaitēkļiem.

Organiskie šķīdinātāji – toksiski, kancerogēni, viegli uzliesmo vai sprāgst, izraisa alerģiju. Organiskos šķīdinātājus plaši izmanto ķīmiskajā rūpniecībā, piemēram, kā traipu tīrīšanas līdzekļus, virsmu attīrīšanai, dažādu vielu šķīdināšanai un citur.

Naftas produkti – toksiski, ātri iztvaiko. Naftas produktiem nonākot ūdenī, veidojas virsmas plēve, kas pārtrauc gaisa apmaiņu ar ūdeni un piesaista citas piesārņojošas vielas, piemēram, smagos metālus. Naftas produktu lietojums ir visai plašs. Tos izmanto kā degvielu, smērvielas, bet bitumena formā – hidroizolācijas materiālu veidošanai. Eļļas izmanto transporta līdzekļos, motoros, gan sadzīvē, gan ražošanā

Tālāk lasiet nākamajā lpp.

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

lietojamās mehānismos. Savukārt smērvielas – kustīgu savienojumu eļļošanai un gultņos.

Skābes un sārmī – lietoti lielā koncentrācijā, var izraisīt smagus apdegumus. Tie atrodas baterijās, akumulatoros, tos izmanto sadzīves ķīmijā.

Medikamenti – bīstami, jo tiem raksturīga bioloģiskā aktivitāte, kā arī, nonākot kontaktā ar pārējiem atkritumiem, tie var veidot toksiskus savienojumus, kas piesārņo ūdeni un gaisu, un būt kaitīgi dzīvīem organismiem. Ir bīstami, lietojot tos neatbilstošās dozās, bez ārsta ieteikuma vai izmantojot preparātus, kuriem beidzies lietošanas termiņš.

Freoni – gāzes, kas negatīvi ietekmē ozona slāni. Freonus izmanto dzesēšanas iekārtās (ledusskapjos), aerosolos un ķīmiskajā rūpniecībā.

Bīstamie atkritumi sadzīves un izklaides elektrotehnikā

Elektriskie un elektroniskie aparāti, piemēram, televizors, dators, ledusskapis, radioaparāts, elektriskās bērnu rotaļlietas, fotofilmiņas, baterijas, kompaktdisku atskaņotājs un vēl garš saraksts ar tamlīdzīgiem priekšmetiem satur virkni bīstamu vielu: tādi smagie metāli kā niķelis, varš, arsēns un selēns, nonākot atkritumos un pēcāk cilvēka organismā, var radīt izmaiņas atsevišķu orgānu darbībā, izraisot ļaundabīgos audzējumus, veidot dažādas mutācijas nākamajās paaudzēs.

Bīstamie atkritumi automašīnā

Svina akumulatori un baterijas satur smagos metālus – kadmiju, niķeli, dzīvsudrabu, varu un citus, kas uzkrājas kaulos. Svins var izraisīt anēmiju, bet visbīstamākais no visiem metāliem cilvēka veselībai ir tieši kadmījs, kurš uzkrājas nierēs un matos. Tāpat bīstami ir automašīnu tehniskie šķidrums – dzesēšanas, bremžu, amortizatoru un logu mazgāšanas šķidrums.

Atkritumu klasifikators jebkuram ir brīvi pieejams internetā: <http://likumi.lv/doc.php?id=229148>

Atkritumu iedalījums

Saskaņā ar likumu „Par atkritumu apsaimniekošanu” atkritumi iedalās bīstamajos atkritumos un sadzīves atkritumos. Taču bieži vien atkritumu praktiskajā apsaimniekošanā tiek izmantoti vēl citi iedalījuma veidi: pēc izcelsmes, pēc izmantošanas veida vai pēc ietekmes uz vidi un cilvēka veselību. ▲

Foto: www.lvportals.lv

Kāpēc atkritumus nepieciešams šķirot

Bīstamie atkritumi negatīvi ietekmē cilvēku veselību vai vidi, ja tos nepareizi apsaimnieko – neatbilstoši uzglabā, pārstrādā vai noglabā. Tādēļ tos jāatdala no pārējiem, jo, nokļuvuši kopējā atkritumu plūsmā, tie var izraisīt nelaimes gadījumus (uzliesmot, sprāgstot, izdalot toksiskas gāzes), kuros var ciest gan apkalpojošais personāls, gan apkārtējie iedzīvotāji un vide.

Lai samazinātu atkritumu daudzumu, tos jācenšas izmantot kā izejvielas ražošanā, tāpēc nepieciešama atkritumu šķirošana pēc to kategorijām. Tas tomēr nav vienīgais iemesls, kāpēc atkritumi ir jāšķiro. Šķirojot atkritumus, tiek taupīti dabas resursi, jo tos var izmanto pēc otrreizējas pārstrādes, tādā netiek piesārņota apkārtējā vide un radīti draudi cilvēku veselībai.

Atkritumu šķirošanas vietas var atrast šeit:

<http://vide.ecobaltia.lv/rigasrejonions/lv/pakalpojumi/atkritumu-skirosana-1/atkritumu-skirosanas-vietas/>

<http://www.atkritumi.lv/lv/skirosana/>

Kur var nodot bīstamos atkritumus

Dažāda veida bīstamos atkritumus: auto eļļas, būvgružus, elektroierīces un medikamentus var nodot ļoti daudz

pieņemšanas punktos visā Latvijā. Tos visus šeit uzskaitīt nav iespējams, tāpēc šeit ir norāde uz interneta saitēm, kurās tos var atrast.

Izlietotās auto un citas eļļas var nodot: <http://www.atkritumi.lv/lv/karte/ella-un-ellas-filtri/>

Būvgružus var nodot: <http://www.atkritumi.lv/lv/skirosana/azbesta-buvniecibas-atkritumi/>

<http://www.atkritumi.lv/lv/skirosana/buvniecibas/>

Sadzīvē izmantojamās nolietotās elektroierīces var nodot:

<http://www.atkritumi.lv/lv/skirosana/elektriskas-un-elektroniskas-iekartas/>

Medikamentus, kam beidzies derīguma termiņš, var nodot:

<http://www.atkritumi.lv/lv/skirosana/sadzive-radusies-medicinas-atkritumi/> ▲

Pēc izcelsmes veida

Sadzīves atkritumi	Rūpnieciskie atkritumi	Speciālie atkritumi
mājsaimniecības atkritumi	mašīnbūves atkritumi	riepas
tirdzniecības atkritumi	ķīmiskās rūpniecības atkritumi	notekūdeņu dūņas
slimnīcu atkritumi	pārtikas rūpniecības atkritumi	ielu saslaukas
organizāciju atkritumi		

2. tabula

Pēc iedarbības uz apkārtējo vidi

Inertie atkritumi	Mazbīstamie atkritumi	Bīstamie atkritumi
akmeņi	dārza atkritumi	lakas
dzelzsbetons	virtuves atkritumi	krāsas
ķieģeļi		zāles

3. tabula

Pēc izmantošanas veida

Kompostējamie atkritumi	Sadedzināmie atkritumi	Pārstrādājamie atkritumi
zaļie atkritumi	plastmasa	stikls
notekūdeņu dūņas	papīrs	papīrs
koksnes atkritumi	koksnes atkritumi	metāls

Tematisko materiālu kopu "Draudzīga vide" sagatavoja projekta darba grupa.

Projektu finansē Latvijas vides aizsardzības fonds – 2939 EUR (70 %) un līdzfinansē Latvijas Nedzirdīgo savienība – 1242.40 EUR (30 %).

Mūsu skolēni Dziesmu un deju svētkos

Rīgas skolēni startē izstādē un tērpu skatē

Par Rīgas Internātvidusskolas bērniem ar dzirdes traucējumiem skolēnu dalību XI Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos stāsta skolotāja RAITA STEPĀNE:

„Svētku pirmajā dienā, 6. jūlijā, Latvijas Dzelzceļa vēstures muzejā tika atklāta Latvijas interešu izglītības mākslas pulciņu audzēkņu darbu – reģionālo konkursu laureātu izstāde „Rakstu darbi”.

Izstādē bija skatāmi vairāk nekā 400 darbi no 57 Latvijas novadiem un pilsētām, to skaitā arī mūsu skolas audzēkņu **Elīnas Gulbīnas, Lindas Kļavas, Valērijas Baškatoavas, Edgara Kaņepa, Arta Bērziņa, Sigitas Dālderis un Jāņa Gravāna** darbi. Izstādes darbi parādīja, cik plašs un daudzveidīgs ir interešu izglītības pulciņu piedāvājums – zīmēšana, gleznošana, grafika, dizains, tradicionālie un netradicionālie rokdarbi, keramika, kokapstrāde, metālapstrāde, stikla apstrāde u.c.

Žūrija apbalvošanai izvirzīja 60 dar-

bus (individuālos un kopdarbus).

Edgara Kaņepa, Arta Bērziņa, Sigitas Dālderis un Jāņa Gravāna kopdarbs „Bibliotēka” (skolotāja Raita Stepāne) tika novērtēts ar „Zelta diplomu”, bet **Edgara Kaņepa darbs „Zemes raksti” (skolotāja Raita Stepāne)** tika novērtēts ar „Sudraba diplomu”.

Kopā no Rīgas izglītības iestādēm sumināti 15 darbu autori. Ar laureātu sarakstu un izstādes atklāšanas pasākuma fotogrāfijām var iepazīties Svētku mājas lapā www.dziedundejo.lv

Krāsaini tērpi, izšūti raksti un daudz oriģinālu, neprātīgu ideju. To visu ikviens interesents varēja aplūkot **Rīgas Latviešu biedrības namā 10. jūlijā tērpu skatē „Rakstu darbi”**, kur 30 veiksmīgākās tērpu kolekcijas no Latvijas novadiem un pilsētām demonstrēja tērpu dizaina, apģērbu modelēšanas, šūšanas un rokdarbu pulciņu audzēkņi – reģionālo konkursu laureāti.

Mūsu skolas meitenes – **Ivita Kovaļevska, Ivonna Babiško** (Ivonna nepiedalījās veselības stāvokļa dēļ, viņu aizvietoja Elza Zariņa no Valmieras skolas. Paldies Elzai un viņas māmiņai par atsaucību!), **Emīlija Balode, Samanta Grundmane, Edīte Kuze un Katrīna Poikāne** – apģērbu modelēšanas un šūšanas pulciņa „Tērpu laboratorija” dalībnieces žūrijas vērtējumam piedāvāja neparastu pašdarināto tērpu kolekciju „Plunkš!” (skolotā-

jas **Laura Stepāne un Raita Stepāne**).

Žūrija, kurā strādāja modes mākslinieces **Asnāte Smeltere un Elita Patmalniece**, kā arī mūziķis **Markus Riva**, visaugstāko vērtējumu piešķīra trim kolekcijām. Šoreiz mūsu meitenes neieguva Svētku laureātu diplomu, bet esam priecīgas, ka varējām tik lielai auditorijai un respektablai žūrijai nodemonstrēt mūsu veikumu. Paldies labāko Rīgas stilistu skolu audzēkņiem, kas grimēja un veidoja matu sakārtojumu mūsu tērpu skates dalībniecēm. 11. jūlijā Vērmanes dārzā tērpu kolekcijas varēja aplūkot vēlreiz.

Ar skates fotogrāfijām var iepazīties Svētku mājas lapā www.dziedundejo.lv

Svētku gājiens ir ikvienu Dziesmu un deju svētku tradīciju neatņemama sastāvdaļa, kas ne vien vieno un spēcina visus to dalībniekus, bet arī veicina pārstāvēto izglītības iestāžu un pašvaldību atpazīstamību gan rīdzinieku, gan pilsētas viesu vidū. Lai gan šogad gājiens oficiāli tika atcelts, tomēr 12. jūlija gājienā devās ap 98% visu dalībnieku. Gājiena atmosfēra bija sirsnīga, pacilājoša un emocionāli silta. Dalībnieki bija īpaši gatavojušies, tērpušies tautas tērpos ar svētku vainagiem un ziedu pušķiem.

Gājiena priekšgalā gāja šo svētku virsvadītāji un augstākās valsts amatpersonas, arī Valsts prezidents **Raimonds Vējonis**. Kopā ar visiem gājienā piedalījās arī mūsu skolas apģērbu modelēšanas un šūšanas pulciņa “Tērpu laboratorija” dalībnieces un viņu skolotājas.

Paldies visiem, kas piedalījās, atbalstīja, skatījās un vērtēja! Paldies LNS par informatīvo atbalstu!”

Foto: Publicitātes foto

Valmieriešiem savs mazais gājiens

Par Valmieras Vājdzirdīgo bērnu internātvidusskolas – attīstības centra audzēkņu dalību Dziesmu un deju svētkos stāsta **ELĪNA JEFREMOVA**:

„Šo svētku ietvaros rīkotajā projektā „Mēs rakstām sevi dziesmu svētkos” Vērmanēdārzā no Valmieras skolas piedalījās 10 skolēni.

Lai sagatavotu Dziesmu svētku repertuāru, tika organizēta nometne „Es sajūtu kultūru”, kuru finansiāli atbalstīja Valmieras pilsētas pašvaldība un Baltijas Bērnu fonds. Nometne notika no 28. jūnija līdz 3. jūlijam Valmierā. Nometnes laikā skolēni iepazinās ar latviešu kultūru, Dziesmu svētku vēsturi un nozīmi mūsdienās, kā arī sagatavoja Dziesmu svētku programmu.

Dalība dziesmu svētkos skolēnos raisīja pozitīvas emocijas, viņi sajūtās kā daļa no lielās Latvijas kultūras, kā tās veidotāji.

Vilšanās bija gājiena dienā, kad pasākuma organizētāji lūdza neierasties uz gājienu. Gājienā tāpēc nepiedalījāmies, taču sarīkojām savu mazo gājienu kopā ar dalībniekiem no Rīgas internātvidusskolas bērniem ar dzirdes traucējumiem.

No valmieriešiem Dziesmu svētkos piedalījās: **Agate Zariņa, Dace Viļuma,**

Sāra Lubūze, Nika Masčinska, Daniela Širante, Jānis Elmārs Liniņš, Roberts Immurs, Kristofers Kraze, Elvis Martinsons. Paldies visiem!”

Foto: Publicitātes foto

Rainieši melodeklamē Dziesmu svētku lielkoncertā Mežaparkā

Stāsta Raina vakarskolas skolotāja **MARIKA ANTONOVA**: „Šogad Skolēnu dziesmu svētkos no Raina vakarskolas piedalījās 30 dalībnieki, to vidū arī 7 jaunieši ar dzirdes traucējumiem: **Vija Pāne, Marija Pāne, Mirdza Rūja, Intis Zvirbulis, Agnese Kalnāja, Dace Vingre, Lilita Logina un Madara Indriksone**.

Gan pavasaris, gan pati svētku nedēļa pagāja ļoti intensīvā darbā, jo bija

jāsagatavoja un jāpiedalās 4 dažādos pasākumos.

8. un 9. jūlijā ar ielu teātra izrādi skolas teātra grupa visas dienas garumā bagātināja „Burtiski burvīgo burziņu” Vērmanes dārzā. Šīs abas dienas nebija vieglas, jo bija jāiemācās pievilināt un ieinteresēt ga-

rāmgājējus, spēlēt dažādos laikapstākļos Pamazām atradām veidu, kā ieinteresēt bērnus un pieaugušos, aicinājām arī dzirdīgus un nedzirdīgus draugus nākt un skatīties izrādi. Pirms un pēc izrādes skatītājus iesaistījām spēlēs un mācījām viņiem žonglēt. Tā bija ļoti vērtīga saskarsme un ielu teātra pieredze gan skolēniem, gan mums, pedagogiem – **man un Jolantai Znotiņai**. **11. jūlijā – uzstāšanās speciālo sko-**

lu koncertā „Mēs rakstām sevi dziesmu svētkos” ar skolas ansambļa, melodeklamācijas grupas un bundzinieku līdzdalību. Arī šis pasākums izvērtās jauks ar kopdziesmām un bungošanu. **11. un 12. jūlijā skolas ansamblis un melodeklamācijas grupa ar 7 dziesmām piedalījās lielkoncertā Mežaparkā**. 11. jūlija vakars, kad noritēja lielkoncerta ģenerālmēģinājums, bija satraucošs un nomācošs, jo redzējām, ka daudziem jauniešiem uz skatuves palika slikti. Toties 12. jūlija koncerts ritēja aizkustinošā un pacilājošā gaisotnē. Viens no Dziesmu svētku spēcīgākajiem piedzīvojumiem bija svētku gājiens 12. jūlija ritā. Par spīti naktī saņemtajai ziņai, ka gājiens atcelts, ātri saposāmies un gājienā tomēr piedalījāmies.

Paldies kolēģiem, ar ko kopā gatavojāmies svētkiem, paldies skolas direktoram un direktora vietniecei Aijai Kārkliņai par atbalstu un milzīgo ieguldījumu kopīgajā svētku sagatavošanas darbā.” ▲

Foto: No skolas arhīva

Breša zemnieku pēcteči

Kā katru vasaru, arī šogad Kopsolī nolēma apciemot vismaz vienu lauku saimniecību, lai aprakstītu tajā dzīvojošo nedzirdīgo dzīvi. Šoreiz tika izvēlēti „Baložkalni”, kur kopā ar citiem radniekiem saimnieko Kārļa Baloža ģimene.

Baložkalni atrodas Limbažu novada Katvaru pagastā. Tā ir viena no lielākajām pagasta zemnieku saimniecībām, kas nodarbojas ar piena lopkopību. Tās īpašnieks ir Kārļa Baloža tēvs Andris Baložis.

Viņš bija pats pirmais tā saucamais Breša zemnieks pagastā. Par Breša zemniekiem dēvē tos, kas Atmodas laikā – vēl padomju varas gados saņēma īpašumā zemi, lai uzsāktu privāto uzņēmējdarbību laukos, konkurējot ar toreizējiem kolhoziem. Tajā laikā tas bija riskants eksperiments, ko veica valdība, daudzi

zemnieki pat baidījās, ka par to atkal varētu notikt izsūtīšana uz Sibīriju.

Kā Baloži izturējuši visus šos gadus

Man bija liela interese apciemot tieši Baložkalnus un paskatīties, kā tur dzīvojošie izturējuši visus šos gadus, jo apmēram puse šo zemnieku nenoturējās un iznīka.

Baložkalnos mani uzņēma viesmīlīgi, vedina pie kafijas galda, taču darbs pirmajā vietā – paņemu fotoaparātu, un dodamies apstaigāt

saimniecību.

Pavisam tā ir 46 hektāru liela, un tajā ietilpst ganības, tīrumi, mežs un, protams, ēkas. Netālu no lielās, sarkano ķieģeļu dzīvojamās mājas atrodas kūts, šķūnis, pirtiņa. Ganībās sagūlušas govīs – ir pusdienlaiks. Govju skaits visu laiku nedaudz mainās, bet pašlaik to ir 30, starp tām arī bulļi.

Lielās mājas iemītnieki

Pašlaik Baložkalnos dzīvo 3 no saimnieka Andra 6 bērniem: nedzirdīgais Kārlis, vājdzirdīgais Agris un vecākais

dzirdīgais brālis.

Kārlim ir pašam sava ģimene – sieva Irina un 2 bērni: piecpadsmitgadīgā Emīlija un Emīls Oskars, kuram ir 12 gadi.

Kārlis pamata izglītību ieguva Rīgas internātvidusskolā bērniem ar dzirdes traucējumiem, pēc tam mācījās Alsviķu profesionālajā skolā par apavnieku. Tomēr šajā profesijā viņš nav strādājis. Pēc Alsviķu skolas absolvēšanas atgriezās Baložkalnos, kur vēl līdz šim saimnieko kopā ar tēvu un brāļiem.

Jau Alsviķu skolā Kārlis iepazinās ar Irinu, kura tur mācījās par pavāri. Viņš slavē Irinas prasmi gatavot ēdienus, jo agrāk, kad mājiniekiem ēdienu gatavoja mamma, Kārlim bijušas veselības problēmas. Bet, kopš virtuvē saimnieko Irina, Kārlis jūt, ka veselība uzlabojusies un spēka arī esot vairāk.

Abi ar sievu vēlas mācīties autovadītāju kursus. Kārlis, kā jau laukos uzaudzis, jau no pusaudža gadiem prot braukt ar saimniecībā esošajiem 3 traktoriem un arī ar automašīnu, taču vajadzīga arī autovadītāja apliecība.

Viņam ir sapnis strādāt par smagās kravas automašīnas vadītāju. Līdz šim šķērslis bijis surdotulka trūkums. Taču, kad pastāstu, ka katram nedzirdīgajam ir tiesības izmantot tulka pakalpojumus aptuveni 120 stundas gadā,

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

Kārlis ar sievu nolemj nopietni interesēties par iespēju pieteikties kursos Limbažos, līdz kurienei ir tikai 7 kilometri.

Kārlis stāsta, ka agrāk aktīvāk piedalījies dažādos nedzirdīgo pasākumos, arī ekskursijās agrāk braukuši, bet nu jau sen nekur tālāk nav bijuši.

Tagad abi ļoti vēlas kaut kur paceļot, taču nevar ilgāku laiku pamest saimniecību – govīs jābaro, jāslauc, jādzirdina un jādara daudzi citi darbi. Tomēr Kārlis uzskata, ka viņi ir vēl par jauniem, lai visu savu laiku ziedotu tikai saimniecībai.

Kad būs pāri 50 gadiem, tad viņš varēsot nodoties saimniecībai, bet tagad vēl gribas darboties arī citās jomās, ceļot, apskatīt pasauli. Kārlim pašlaik ir 35 gadi.

Uz Valmieras reģionālās biedrības pasākumiem viņi ar sievu brauc ļoti reti, jo līdz Valmierai ir 40 km. Arī uz pašdarbības festivālu Alūksnē nebrauca tāpēc, ka tālu, tomēr uz Nedzirdīgo dienu Rīgā gan būšot abi.

Irina grib mācīties

Par Irinu ir atsevišķs stāsts. Viņa dzimusi Latvijā, mācījās krievu valodā Rīgas 51. vidusskolā. Kad ieguva pamatizglītību, bija Atmodas laiks, ražošana valstī sabruka, rūpnīcas apstājās un darbu nevarēja dabūt. Nebija arī kam prasīt padomu un palīdzību. Tāpēc Irinai nekas cits neatlika kā braukt pie vectēva, kas dzīvo netālu no Alūksnes.

Irina stāsta, ka toreiz viņai ļoti trūcis informācijas, interneta vēl Latvijā nebija, no avīzēm arī lielu labumu neguva, jo slikti saprata latviski. Gribēja mācīties profesiju, bet nezināja, kur ir tādas iespējas.

Tad no draudzenēm uzzināja, ka Alsviķos ir skola, kur cilvēki ar invaliditāti var iegūt profesiju. Vasaras beigās aizbrauca uz šo skolu. Tur nācās sazināties rakstiski, jo toreiz skolā surdotulka nebija. Skolas piedāvātajā sarakstā viņa izvēlējās pavāra profesiju. Mācībām sākoties, atklājās, ka jāmācās nevis divi, kā sākumā šķita, bet trīs gadi. Tas bija neliels šoks, bet tomēr Irina uzsāka mācības. Sākumā bija grūti, visa saziņa notika rakstiski, tulka nebija, mācības apgrūtināja sliktās latviešu valodas zināšanas. Neērti bija par to, ka viņai, kurai jau pāri divdesmit gadiem, jāmācās kopā ar daudz jaunākiem audzēkņiem. Tomēr Irina atzīst, ka mācību laiks kopumā palicis labā atmiņā.

Pēc Alsviķiem abi apprecējās. Pa-teicoties Kārļa mammai, uzlabojās latviešu valodas zināšanas, par to viņa ir patiesi priecīga. Tā nu līdz šim laikam dzīvo Baložkalnos. Jautāta, vai gribētu vēl kaut ko mācīties, Irina atzīst, ka vajadzētu iet vakarskolā, lai iegūtu vidējo izglītību. Viņa ļoti grib mācīties datoru **un autovadītāju kursus.** Irina interesējas, vai LNS vēl organizēs kādus datorapmācības kursus.

Irinas mazais hobijs ir audzēt dažādus dārzeņus, puķes un citus augus – nevis katru atsevišķi, bet maisīt tos kopā dažādos variantos. Bieži ir tā, ka viens augs aizsargā citus augus no kaitēkļiem vai slimībām. Tāpēc ir interesanti eksperimentēt un vērot, kas tur iznāks.

nekā Rīgā.

Emīlam Ojāram ir divi vārdi, bet pats viņš gribētu, lai viņu uzrunā par Emīlu. Viņa intereses saistās ar datoru – spēlē spēles un tamlīdzīgi. Skolā viņam nepatīk nodarboties ar sportu, bet mājās to dara. Skolā viņam grūtības sagādā tas, ka skolotāji skaidro mācību priekšmetus, viņaprāt, sliktā, nabadzīgā zīmju valodā un viņš neizprot stāstīto. Vairāk patīk matemātika. Emīls ir klusāks un kautrīgāks nekā vecākā māsa.

Grib strādāt savā profesijā

Kārļa brālis Agris mācījies Valmieras Vājdzirdīgo bērnu internātvidusskolā – attīstības centrā. Pēc tam pabeidza profesionālo skolu Limbažos, kur mācījās kopā ar dzirdīgajiem, bez tulka, un ieguva būvgaldnieka profesiju. Diemžēl darbu šajā profesijā neizdevās atrast, un viņš atgriezās Baložkalnos.

Agris vairākkārt uzsver, ka viņam ir savs amata lauciņš – kokapstrāde, galdniecība, un, ja vien atrastos kāda iespēja, viņš vislabprātāk strādātu kādā uzņēmumā savā profesijā.

Lauku dzīve viņam apnikusi, viņš domā, ka pienācis laiks mainīt savu dzīvi. Agris ir meklējis darbu savā nozarē, bet viņam ir atteikuši, viņš uzskata, ka sliktās dzirdes dēļ. Agris uzskata, ka darbu varētu dabūt tikai ar draugu, radu vai paziņu palīdzību.

Vislielākā aizraušanās viņam ir ceļošana ar motociklu. Pašlaik par to vairāk nākas sapņot, jo reāli to piepildīt traucē naudas trūkums, motocikls arī jāremontē. Pēc Agra teiktā, ja ar motociklu aktīvi brauc, tam mēnesī vajadzīgi ap 500 eiro. Tāpēc Agris ļoti cer, ka tomēr izdosies atrast darbu savā specialitātē. Viņš „Kopsoli” ir lasījis, ka pastāv nedzirdīgo rokeru grupa un no šīs grupas dalībniekiem pazīst Raimondu Nebiju. Iepazīties ar citiem un piedalīties grupas izbraukumos traucē lielais attālums, jo grupas dalībnieki pārsvarā ir no Rīgas un tur arī pulcējas.

Agris nepiedalās nedzirdīgo pasākumos, viņš apgalvo, ka tie viņu neinteresē. Viņā jūtams interešu apsīkums, laikam tiešām īstais brīdis mainīt savu dzīvi.

Atvadoties no Baložkalnu jaukajiem iemītniekiem, norunājam, ka visi atkal tiksimies Nedzirdīgo dienā Rīgā. Uz dzēšanos! ▲

Teksts un foto: Zigmārs Ungurs

Pašu rokām celtā pirtīņa

Baložkalnu ganāmpulka pārstāvis – bullītis

Bērniem savas intereses

Abi bērni mācās Rīgas internātvidusskolā bērniem ar dzirdes traucējumiem. Emīlija saka, ka mācības īpašas grūtības nesagādā. Viņa nodarbojas ar sportu, ieguvusi balvas peldēšanā. Arī vasarā viņa daudz peld netālajā Katvaru ezerā. Viņu interesē modelēšana, šūšana, vēlas kļūt par tērpu modelētāju. Šovasar viņa kopā ar citām skolā apgērbu modelēšanas un šūšanas pulciņa „Tērpu laboratorija” dalībniecēm piedalījās XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku ietvaros rīkotajā tērpu skatē „Rakstu darbi” ar tērpu kolekciju „Plunkš!”. **Emīlija atzīst, ka Baložkalnos viņai patīk labāk**

Biedrību vasaras ziņas

PREIĻU GRUPAI JUBILEJA!

Rēzeknes biedrības Preiļu teritoriālā grupa 2015. gada 25. jūlijā svinēja 60 gadu jubileju, kurā piedalījās gan tuvi, gan tāli ciemiņi. Svinības notika Preiļos, restorānā „Vilku krogs”.

Svinībās piedalījās Preiļu novada domes priekšsēdētāja Maruta Plivda, kura uzdāvināja gardu torti. Viņa atzinīgi novērtēja to, ka Preiļos nedzirdīgie cilvēki aktīvi darbojas, ka atbalsta cits citu, iesaistās sabiedriskajā dzīvē.

Ar deju „Augstu laimi, prieku”, laba vēlējumiem un dāvanām preileišus svei-

ca Rēzeknes biedri. Atzinības rakstus un cildinājumus saņēma: **Preiļu novada dome, Preiļu novada sociālais dienests, Preiļu centrālā bibliotēka, Sandra Gerenovska, Līga Pauniņa, Bet Francim Mauriņam**, kurš grupu vadījis 52 gadus, tika pasniegta īpaša piemiņa balva par mūža ieguldījumu nedzirdīgo

kopienas labā. Liels paldies arī brīvprātīgajiem: **Kristīnei Ciršai, L. Pauniņai, Dmitrijam Ivanovam, Kasparam Lazdānam**, kuri aktīvi palīdzēja organizēt šo pasākumu. Katrs grupas biedrs saņēma arī mazas piemiņas veltes – suvenīrus par godu šiem svētkiem.

Savas pašdarbnieka spējas rādīja Preiļu grupas biedri Kristīne Cirša, Dmitrijs Ivanovs, Kaspars Lazdāns un Līga Pauniņa ar uzvedumu „Latvju dainas”. Prieks arī par to, ka Līga bija sagatavojusi prezentāciju par grupas vēsturi un fotoalbumu. Pasākums noritēja sirsnīgā gaisotnē – ar jautrām aktivitātēm, sirsnīgām sarunām, jokiem un dejām.

Liels paldies visiem brīvprātīgajiem par aktīvu sadarbību un atbalstu šī svētku pasākuma sagatavošanā. Tie bija izdevušies! ▲

Māriete Sarkane
Foto: Līga Pauniņa

LIMBAŽNIEKI PRIECĪGI: VARĒS IZMANTVOT SURDOTULKA PAKALPOJUMUS

15. jūlijā Valmieras RB pārstāvji apciemoja Limbažu reģionā dzīvojošos nedzirdīgos. Mērķis bija informēt laukos dzīvojošos par LNS pasākumiem un jaunumiem, kā arī par rehabilitācijas pasākumiem, kurus valsts nodrošina nedzirdīgajiem. Lūk, iepazīstieties ar dažiem mūsu biedriem Limbažu reģionā!

INITA MOTTE

Dzīvo Tiegažos, Katvaru pagastā kopā ar mammu un audzina mazo dēlu. Ģimene uztur lauku saimniecību – audzē gotiņas, vistas un citus mājdzīvniekus.

Saprotams, dzīves apstākļi nav tie vieglākie, taču laukos ir labi, ka vismaz savas gotiņas nodrošina svaigu pienu, no kā var iegūt krējumu, pagatavot sviestu un tā tālāk. Vistiņas savukārt dēj īstās lauku olas, ko mūsdienu lielpilsētu veikalos nopirkt nevar. Tās – ar saules dzelteno vidūcīti.

Tuvākais nedzirdīgais dzīvo no viņiem vairākus kilometrus attālumā. Līdz Valmieras biedrībai nesanāk aizbraukt, jo laukos darba ir daudz un mazais dēlens arī vēl pieskatāms. Ir ļoti jauki, ka siena laikā kāds atbrauc un palīdz. Inita atzīst:

„Tagad beidzot nokārtoju dokumentus, lai nodrošinātu sev tiesības izmantot surdotulka pakalpojumu saskarsmes nodrošināšanai. Ar tulku vieglāk veikt dažādus darījumus, saprast, kā labāk lietas jākārto. Pirms tam centos visus jautājumus atrisināt pati – man viegli tas nebija, turklāt mamma ļoti palīdzēja.”

MUDĪTE UN ARVĪDS ŠVAGRI

Tērces – ieobraucot šajā sētā, uzreiz ir skaidrs, ka māju sargā nopietns sargsuns, skatu priecē ziedi un interesants jāņogu krūms, kurš ir augstāks par 2 metriem. Viņi stāsta:

„Dzīvojam un strādājam savā zemē, savās mājās. Te ir jauki, klusi – mierīgi. Patīkami. Man patīk rušināties dārzā un kopt savu sētu. Atrodami pašā ceļa malā, un visi, kuri brauc mazajā ciematīņā iekšā, pabrauc garām mūsu sētai, tā kā gribot negribot tā jātur tīra un sakopta, lai ir lepnums un lai cilvēkiem prieks braukt garām. Lai nav jākaunās.

Jāņogas ir parastās, tikai pie mums tās tik lielas izaugušas. Nezinām pat kāpēc, neko tādu nedarām, pat nemēslojam. Iedevām no tām stādu kādam draugam, tas iestādīja savos laukos, bet viņam tik liela gan neizauga.

Brīvājā laikā patīk palasīt “Kopsolī”. Arī “Praktisko Latvieti”, kur ir ļoti daudz noderīgas informācijas, kuru parasti arī pielietojam mūsu dārza darbos.

Ar nedzirdīgajiem pēdējā laikā sanāk maz kontaktēties. Gadi dara savu, tik bieži kā agrāk vairs nepiedalāmies LNS pasākumos”.

ILZE ŠNORE

Dzīvo savās lauku mājās kopā ar māsu un viņas ģimeni, audzina meitu, kurai nu tagad jau 14 gadi. Darba laukos ir daudz. Piestrādā arī kaimiņu saimniecībā. Pati uz pilsētu nebrauc, ja nu vien kāds aizved. Jau sen nav bijusi Valmieras biedrībā, laikam gandrīz desmit gadus – toreiz meitai bijuši kādi 4 gadi. Viņa priecājas:

„Jauki, ka kāds atbrauc ciemos un pastāsta par to, kas notiek nedzirdīgo dzīvē. Tagad mēģināšu nokārtot invaliditātes apliecību un iegūt tiesības izmantot surdotulka pakalpojumu saskarsmes nodrošināšanai. Tas ir labi! Nemaz nezināju, ka var kaut ko tādu dabūt.” ▲

Dace Lāce
Foto: Ivars Kurzenkovs

VALMIERIEŠI APGŪST LATGALI

Pateicoties Valmieras pilsētas domes piešķirtajam finansējumam, varējām doties uz Rēzeknes biedrību pieredzes apmaiņā un divdienu braucienā baudīt arī Latgales kultūru un vēsturi.

4. jūlijā pa ceļam Gulbenē apskatījām Vecgulbenes Volfu dzimtai piederošo muīžas parku.

Rēzeknē mūs ļoti jauki sagaidīja ar kafiju un izsmiejošu prezentāciju par biedrības darbību, apmainījāmies pieredzē pasākumu rīkošanā.

Pēc tam mēs iepazināmies ar Latgales vēstniecību – koncertzāli “Gors”, kas latviešu valodā nozīmē gars. Apskatījām jauniešu centru “Zeimulis”, Rēzeknes pilsdrupas.

Tālāk devāmies uz Ludzu. Tur pa veco pilsētas bruģi uzsoļojām kalnā, kur spožā saules gaismā laistījās baltā Ludzas katoļu baznīca.

Pašā vakarā sasniedzām ceļojuma galamērķi Piedrujā, kur tagad ir Eiropas Savienības un arī Latvijas – Baltkrievijas robeža.

Vakarā notika bankets, kurā baudījām izslavēto latgaliešu viesmīlību. Mūs pacienāja ar slaveno šmakovku, un pašu gatavotu pildītu līdaku. Vakars pagāja jautri, ar dziesmām – lielākās dziedātā-

jas bija Mārīte Jegorova, Marta Kraule, Uldze Strautiņa un Elīna Jefremova.

Tālāk apmeklējām Kristus Karaļa kalnu. Unikālais lielu koku skulptūru komplekss kopā ar dārziem un māksliem dīķiem aizņem 20 ha platību.

Aglonas maizes muzejā mūs sagaidīja jauns pārsteigums: saimniece latgaļu tautastērpā ar stāstījumu par labības audzēšanu, maizes cepšanu un arī ēšanu – latgaliešu valodā.

Bijām arī Aglonas bazilikā un pie svētavota. Katrs iepildīja sev pudelē svētīto ūdeni.

No Aglonas, patīkami atpūtušies un izbaudījuši vasaras svelmi, caur Preiļiem un Madonu devāmies mājās.

Miļš paldies Elīnai Jefremovai par ekskursijas organizēšanu un vadīšanu. ▲

Raksta un foto autore:
Līga Immure

Pilns teksts un vairāk foto LNS mājaslapā (5.08.15)

NO KRUSTA KALNA LĪDZ KURŠU KĀPAI

11. jūlija rītā ceļotāju grupa ar biedriem no Smiltēnes un Rīgas biedrībām, kā arī skolotājiem no Alsviķu skolas devās uz Lietuvu. Jau sākumā bija jūtams, ka tas būs patīkams – autoceļi Lietuvā sakārtoti, sētas sakoptas, tīrumi apstrādāti. Laiks arī solījās būt jauks...

Bet, piebraucot pie Krusta kalna, mūs samērcēja lietus. Tas gan mūs nenobaidīja, jo guvām it kā svētību turpmākajam ceļam. Un tiešām tālāk ceļā vairs neviens lietus mākonis mūs nepanāca. Krusti šai vietā pirmoreiz arhīvu avotos pieminēti 1850. gadā.

Pēc tam veiksmīgi nokļuvām viensētā muzejā Orvidu sodyba. Jau pie ieejas ievēribas cienīgs objekts – krievu tanks. Parka teritorijā ir daudz akmeņu krāvumu, krustu un skulptūru.

Kūrortpilsēta Palanga – agrāk šeit zvejnieku mājiņas bijušas pie pašas jūras, vilņi un smiltis sniegušas gandrīz

Vakariņās kafejnīcā diemžēl cepelīnu gan pietrūka, toties naktsmītnē mūs gaidīja viesmīlīga saimniece un jaukas istabiņas. Nākamais rīts iesākās ar kafijas smaržu, bet pēc brokastīm devāmies **ceļā uz Kuršu kāpām,** šķērsojot Kuršu līci pa ūdeni.

Kuršu kāpa jeb Nērija ir iekļauta UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā. Tā ir 98 km gara un no 4 km līdz 400 m plata pussala. Augstākās vietas Kuršu kāpā sasniedz 51 un 53 m.

Jodkrantes pilsētiņas Raganu kalna takās sastapām, protams, raganas, arī velnus, rūķus un princeses,

līdz pašam palodzēm (*lietuviski – palanges*).

Apmeklējām Botānisko dārzu un Dzintara muzeju, ko kādreiz ierīkojis grāfs Tiškevičs, arī grāfa 1897. gadā neobaroka stilā uzcelto pili. Tur bija tik daudz ko redzēt! **P u l k s t e n i s** dzintara ietvarā, dzintara šaha figūriņu komplekts, dzintara spogulis un vēl, un vēl...

lietuviešu folkloras tēlus.

Bērni, dodoties pastaigā pa kalnu, var brīvi tur kāpelēt, šūpoties, lēkāt, draudzēties ar šiem tēliem.

Iespaidīgajās Nagļu kāpās likās, ka atrodamies kaut kur tuksnesī, nevis tepat pie Baltijas jūras. Pašā galā pie Kaļiņingradas apgabala robežas atrodas Nida.

Pa Kuršu kāpas vienīgo šoseju nokļūstam uz Koptgalē – Lietuvas Jūras muzejā, delfinārijā un cietoksnī, kur satiekas jūra un Kuršu joma. Tie ir 300 m platie Klaipēdas jūras vārti.

Delfinārija akvārijos redzamas zivis, zivtiņas, delfīni, kas parāda savus “priekšnesumus – peld, met „salto”, glezno, dzied, dejo un ko tik vēl ne!

Visi skatās delfīnu šovu ar lielu aizrautību. Daudziem acīs asaras no prieka un sajūsmas. Vienaldzīgs nespēj palikt neviens. Ar savu izveicību un rotaļīgumu savos priekšnesumos viņi apbur gan bērnus, gan pieaugušos.

Sajūsmināti, noguruši, pilni pozitīvas enerģijas dodamies uz mājām. Garastāvokli vairs nespēj sabojāt nedz neliels konflikts ar leišu policiju, nedz ķibeles ar busiņu.

Daudziem sirdi sildīs mazie saules gabaliņi – dzintara rotaslietas un atmiņas. Rīta gaismai austot, mēs esam mājās un jau kaļam jaunus ceļojuma plānus. ▲

Ritma Egle
Foto: Anita Ceple

Katram savi mērķi un nodomi

Šogad 10. jūlijā SIVA koledžu absolvēja vēl viena surdotulku grupa, iegūstot 1. līmeņa profesionālo augstāko izglītību šajā specialitātē.

Attēlā no kreisās **Rolands Brikmanis, Katrīna Ancāne**, zīmju valodas pasniedzēja **Skaidrīte Baure, Andris Ķirsons, Kristīne Lokste, Inga Indriksone**. Uz izlaidumu ģimenes apstākļū dēļ nevarēja ierasties absolventi **Ilze Lauceniece** un **Ainārs Ostvalds**.

paralēli savam tiešajam darbam turpmāk vēlas pilnveidot savas zīmju valodas zināšanas, iekļaujoties RC surdotulku saimē. Atraktīvā **Katrīna** plāno studijas un turpmāko karjeru. Apzinīgais **Andris** lolo īstenot savas īpašās ieceres surdotulku darba kvalitātes uz-

Katram labošanai. **Sirsnīgā, atsaucīgā Kristīne** plāno iestāties **Stradiņa universitātē**, lai studētu psiholoģiju, jo vēlas nākotnē kļūt par labu psiholoģi tieši nedzirdīgajiem cilvēkiem – viņasprāt, nedzirdīgais klients psihologam jāapkalpo bez starpnieka, bez tulka, tātad vizītei pie psihologa jānorit konfidenciāli, bez citu personu klātbūtnes.

Nosvērtais Rolands

Savu surdotulka darbu vakarskolā un Rīgas Amatniecības vidusskolā turpinās sabiedriskā **Inga** un **Barkavas Profesionālajā vidusskolā** – centīgā **Ilze Lauceniece**. Viņas abas cer ikdienas kontaktā ar nedzirdīgiem jauniešiem veiksmīgi paplašināt savas koledžā iegūtās zīmju valodas zināšanas.

Pavadot savus bijušos studentus lielajā darba ceļā, vēlreiz un vēlreiz visiem vēlos atgādināt, ka jebkuram veiksmē darbā lielā mērā ir atkarīga no paša prāta un sirds.

Lai izdodas viss iecerētais! ▲

Skaidrīte Baure, SIVA koledžas zīmju valodas pasniedzēja

Iespēja cilvēkiem ar invaliditāti bez maksas apgūt profesiju

Turpinās uzņemšana **SIVA Koledžā un Jūrmalas profesionālajā vidusskolā**, kurā par valsts budžeta līdzekļiem cilvēkiem ar invaliditāti un prognozējamu invaliditāti iespējams apgūt kādu no 18 programmām.

Valsts apmaksā ne tikai izglītības programmu apguvi, bet arī nodrošina speciālistu konsultācijas un nodarbinātību, dažādas veselību veicinošas procedūras, autovadīšanas apmācību. Cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem nodrošināta surdotulkošanu sadarbībā ar Latvijas Nedzirdīgo savienību. Dzīvošana dienesta viesnīcā un ēdināšana.

Jūrmalas profesionālajā vidusskolā var iegūt šādas kvalifikācijas – **datorsistēmu tehniķis, pavārs, pavāra palīgs, konditora palīgs, rūpniecības komercdarbinieks, tirdzniecības zāles darbinieks, elektrotehnikas montētājs, montāžas darbu atslēdznieks, informācijas ievadīšanas operators, uzskaitvedis, palīgšuvējs, veļas mazgātājs un gludinātājs, kā arī apdrukas tehnoloģijas.**

SIVA Koledžā notiek apmācība septiņās programmās – **grāmatve-**

dība un nodokļi, mārketingis un tirdzniecība, cilvēku resursu vadība, viesnīcu servisa vadība, informācijas tehnoloģijas, lietišķo sistēmu programmatūra un tulkošana – **surdotulka** kvalifikācijas iegūšanai. Studiju ilgums ir no 2 – 3,5 gadiem pilna un nepilna laika klātienē.

Surdotulka programma ir īpaša, jo tajā par valsts budžeta līdzekļiem iespējams studēt jebkuram pēc vidējās izglītības iegūšanas ar sekmīgiem centralizēto eksāmenu rezultātiem latviešu valodā un svešvalodā.

Pirms mācību uzsākšanas cilvēkiem ar invaliditāti vai prognozējamu invaliditāti jāveic profesionālās piemērotības noteikšana. Šis process ilgst līdz 10 dienām, kuru laikā nodrošināta arī ēdināšana, dzīvošana viesnīcā un surdotulkošana personām ar dzirdes traucējumiem.

Vairāk informācijas www.siva.gov.lv vai pa tālruniem 67811750 (Profesionālās piemērotības noteikšana), 67811757 (SIVA Koledža) un 67811705 (Jūrmalas profesionālā vidusskola).

Informāciju sagatavoja: Ieva Melko

Alsviķu arodskola aicina

Alsviķu arodskola turpina uzņemt personas ar 1., 2., 3. grupas invaliditāti līdz 57 gadu vecumam šādās profesijās:

- **Apavu labotājs**, 3 gadi (mācību laiks)
- **Teksta redaktora operators**, 3 gadi
- **Būvstrādnieks**, 3 gadi (ar 7 klašu izglītību ar un bez invaliditātes grupas)

Skola piedāvā:

- dienesta viesnīcu (maksā mēnesī EUR 8.54);
- valsts apmaksātu ēdināšanu 4 reizes dienā personām, kuras dzīvo dienesta viesnīcā;
- individuālo sociālo rehabilitāciju; fizioterapiju; masāžas; ūdens procedūras; ārstniecisko vingrošanu; logopēda pakalpojumus; zīmju valodas tulka pakalpojumus; stipendiju.

Uzņem Eiropas Sociālā fonda finansētās profesijās bez invaliditātes grupas jauniešus no 17 – 29 gadiem (ieskaitot):

- **Galdnieks**, 1 gads
- **Teksta redaktora operators**, 1 gads

Sīkāka informācija skolas mājas lapā: www.alsviki.lv, tālrunis 64307132; 26158008 (uzņemšanas komisija)

Informē: Dace Ķimele

Ciņas smilšainajos laukumos

Jūrmalā, Majoros, no 17. līdz 19. jūlijam notika Atklātais Ziemeļu – Baltijas valstu nedzirdīgo čempionāts smilšu volejbolā. Vīriešu konkurencē piedalījās 11 pāri jeb komandas: 6 no Latvijas, 2 no Igaunijas, 2 no Sanktpēterburgas un viens pāris pat no tālās Japānas. Sievietēm piedalījās 4 komandas no Latvijas, 2 no Sanktpēterburgas un viena japāņu komanda.

Vīriešu komandas tika sadalītas 3 grupās, kuras cīnījās priekšsacīkstēs. Pirmajā grupā uzvarēja Latvijas I komanda (Artūrs un Dāvis Beitiki). Otrajā grupā pārāki bija Sanktpēterburgas I, bet trešajā – Igaunijas I komanda. Tālāk pusfinālā Japānas pāris uzvarēja Igaunijas I komandu, bet Sanktpēterburgas pāris pieveica Latvijas I komandu.

Finālā par čempionu titulu vīriešiem triumfēja Japāna pret Sanktpēterburgas I komandu. **Latvijas I uzvarēja Igaunijas I, iegūstot 3. vietu.**

Sieviešu komandas tika sadalītas 2 grupās. Pirmajā grupā uzvarēja Japānas pāris, otrajā – Sanktpēterburgas I komanda. Pusfinālā japānietes uzvarēja Latvijas I komandu (Karīna Krama/Maira Bruže), savukārt Sanktpēterburgas I pieveica Sanktpēterburgas II komandu.

Fināls sievietēm ritēja līdzīgi kā vīriešiem: Japāna pret Sanktpēterburgas I komandu, un arī šajā cīņā **uzvarēja Japāna**. Spēlē par 3. vietu Sanktpēterburgas II komanda uzvarēja Latvijas I ko-

ra Gaile/Jekaterina Jasinska - Volkova. Trešajā vietā palika Alise Mūrniece/Ieva Beitika.

Vīriešiem par Latvijas nedzirdīgo čempioniem kļuva **Artūrs un Dāvis Beitiki**. Otro vietu ieguva Aivis Grāvītis/Guntis Vicinskis, trešo – Armands Hildebrants/Jānis Dainis Valdmanis.

Mēs gribam startēt pasaules mērogā

Par saviem iespaidiem un sacensību organizēšanu stāsta LNSF izpilddirektore **IVETA KRAZE**:

„Man patika, cik nopietna pieeja bija japāņiem. Japāņi bija nopietni sagatavojušies mūsu sacensībām, viņu delegācijas sastāvā bija 4 sportisti, treneris, ārsts un pārstāvis. Japānas delegācijas dalību nodrošināja Japānas Nedzirdīgo volejbola asociācija. Sacensību laikā treneris visu laiku aiz laukuma sekoja savas komandas spēlēm, bet nejaucās ar padomiem vai aizrādījumiem. Japāņi savu pāru spēles arī filmēja.

Pie mums smilšu volejbols ir diezgan

populārs jau kādus 4 gadus. Mūsu sportisti, vidēji viņu skaits svārstās 4 – 10, paši sāka apmeklēt treniņus VEF klubā, kur par saviem līdzekļiem nomā laukumu un izmanto trenera Riharda Finstera pakalpojumus. Mums ir laba sadarbība ar Tallinas Nedzirdīgo sporta klubu “Talkur”, kur mūsējie sportisti arī brauca piedalīties un ieguva pieredzi un iemaņas starptautiskā turnīrā gan smilšu volejbolā, gan klasiskajā – jauktajā volejbolā.

Lai sagatavotos šīm sacensībām, pirms tām tika noorganizēta 5 dienu treniņnometne.

Kaut gan Latvijas sportistu rezultāti nav spīdoši, ir sasniegts ievērojams progress. Pasaules mērogā šajā sporta veidā starp nedzirdīgajiem tiek organizēti pasākumi, piemēram, Pasaules nedzirdīgo čempionāts smilšu volejbolā, šis sporta veids ir iekļauts arī Nedzirdīgo vasaras olimpiādes (angliski - Deaflympics) programmā, bet Eiropas mērogā notiek Eiropas nedzirdīgo čempionāts.

Nākotnē mēs vēlamies ar Latvijas vārdu startēt gan pasaules, gan Eiropas mēroga smilšu volejbola sacensībās.

Atsauksmes no sacensību dalībniekiem saņemtas pozitīvas. It īpaši tika atzīmēta labā un piemērotā vieta Jūrmalā, kas tika izraudzīta šīm sacensībām.

Mēs ceram uz turpmāku sadarbību ar Jūrmalas pilsētas Domi, gūstot atbalstu ne tikai Latvijas Nedzirdīgo sporta federācijai, bet arī iespējas mūsu nedzirdīgajiem sportistiem apgūt un pilnveidot spēles iemaņas treniņnometnēs un piedalīties starptautiskās sacensībās. Nākotnē ir mērķis turpināt sadarbību, organizējot pasākumu Eiropas mērogā.

Pateicamies Jūrmalas pilsētas Domei par atbalstu, lai šīs starptautiskās sacensības varētu notikt!” ▲

Zigmārs Ungurs
Foto: Raitis Ozols

Mārim Grēniņam – atkal rekords!

No 20. līdz 25. jūlijam Polijas pilsētā Bidgoščā risinājās 9. Eiropas nedzirdīgo čempionāts vieglatlētikā. No Latvijas tajā piedalījās Māris Grēniņš, Sergejs Soklakovs, Madara Baltā un komandas pārstāve Liene Kleina – Brūvere.

Māris Grēniņš ar rezultātu 7,31 m tāllēkšanā uzstādīja jaunu Eiropas nedzirdīgo čempionāta rekordu un ieguva mūsu komandai šoreiz vienīgo – zelta medaļu. 110 m barjerskrējienā viņš palika 4. vietā, bet trīssoļlēkšanā – 5. vietā.

Sergejam Soklakovam tāllēkšanā 7. vieta, 110 m barjerskrējienā 5. vieta, bet 200 m skrējienā viņš neiekļuva finālā. Sergejam visās disciplīnās ir

personīgie rekordi, tātad viņš strauji un vispusīgi progresē, par to prieks!

Savā distancē 400 m arī Madara Baltā finālskrējienā neiekļuva, bet tāllēkšanā viņa ieguva 10. vietu.

Pavisam čempionātā šogad piedalījās 184 sportisti no 25 valstīm. Valstu reitingā pēc medaļu skaita Latvijai dalīta 8. vieta ar Bulgāriju un Norvēģiju. ▲

Zigmārs Ungurs
Foto: no LNSF arhīva

Pasākumi biedrībās septembrī

RĪGĀ

- 2., 9., 16.09 pl. 16 Laikrakstu un žurnālu apskats
 12.09 pl. 8 Ekskursija uz Cēsīm
 23.09 pl. 16 Izrāde „Peles māja” (Mūsu nākotnes bērni)
 26.09 pl. 14 Atpūtas vakars „Mūsu svētki”

JELGAVĀ

- 8., 15.09 pl. 17 Informācija un pārrunas (Sarmas ielā 4)
 12.09 pl. 17 Nedzirdīgo diena „Mūsu Mazā Pasaule”

TUKUMĀ

- 10.09 pl. 18 Informācija un pārrunas (Talsu ielā 4)
 27.09 pl. 12 Nedzirdīgo diena „Mūsu Klusā Pasaule”

PĻAVIŅĀS

- 15.09 pl. 12 Avīžu koplasišana
 19.09 pl. 12 Tematiskais pasākums
 22.09 pl. 12 Informācijas diena
 29.09 pl. 12 Radošais darbs

VALMIERĀ

- 3.09 pl. 14 Informācija par nedzirdīgo dzīvi
 10.09 pl. 14 Pārrunas: Sāp mugura – kāpēc?
 12.09 pl. 12 Tematisks pasākums „Tālavas diena”
 17.09 Pārrunas: Kas jauns žurnālā „Ieva”
 19.09 pl. 12 Atpūtas pasākums „Mums svētki”
 24.09 pl. 14 Derīgi padomi: Skuju koku receptes

ALŪKSNĒ

- 2., 15., 22.09 pl. 12 Informācijas diena
 12.09 (pēc afišas) Atpūtas pasākums „Ates pļaujas svētki”
 18.09 pl. 12 Laikrakstu apskats
 24.09 pl. 12 Nedzirdīgo dienas pasākums „Sadodamies rokās!”
 28.09 pl. 12 Pārrunas

SMILTENĒ

- 3., 10., 17.09 pl. 12 Informācijas diena

RĒZEKNĒ

- 1., 17.09 pl. 11 Informācija
 3.09 pl. 11 Sociālo prasmju darbnīca „Dzimtā valoda – zīmju valoda”
 7. – 25.09 pl. 9 Veselību veicinošas aktivitātes (katru darba dienu ikviens aicināts spēlēt šahu, dambreti, novusu un piedalīties citās aktivitātēs)
 8.09 pl. 12 IK „Vissija”
 10.09 Pašpalīdzības grupas nodarbības
 15.09 pl. 11 Pasākums „Mēs –

sabiedrības daļa!”

- 22.09 pl. 10 Pārrunas: Mana ģimene – veidosim savu dzimtas koku!

- 22.09 pl. 12 Informācija

- 24.09 pl. 11 IK „Vissija”

- 25.09 pl. 11 IK „Saimniecīte” „Svētku recepte”

- 26.09 pl. 6 Piedalīšanās Nedzirdīgo dienā Rīgā

DAUGAVPILĪ

- 1., 8., 15., 22., 29.09 pl. 13 Laikrakstu un žurnālu apskats

- 3.09 pl. 13 IK „Neziniši”

- 10.09 pl. 13 Lekcija

- 17.09 pl. 13 Izstāde „Rudens ražas”

- 24.09 pl. 13 Informācija par nedzirdīgo dzīvi

- 26.09 pl. 16 Atpūtas pasākums „Mūsu svētki”

VENTSPILĪ

- 3.09 pl. 11 Laikrakstu un žurnālu apskats

- 5.09 pl. 11 Psihologija sadzīvē

- 5., 12.09 pl. 17 IK „Veselība”

- 8., 12.09 pl. 11 Informācija

- 16.09 pl. 14 Tematisks pasākums „Tēva diena”

- 19.09 pl. 14 Ventspils RB 63 gadu dzimšanas diena

- 22., 25.09 pl. 12 Psihologija sadzīvē

- 24.09 pl. 8 Konkurss: Visi uz mežu pēc dzērvenēm

- 26.09 pl. 14 Pasaules Nedzirdīgo diena

KULDĪGĀ

- 1., 8., 15., 22.09 pl. 12 Rokdarbi
 2., 9., 16., 23., 30.09 pl. 12 Informācijas diena

- 3.09 pl. 12 Ziedu izstāde

- 5.09 pl. 12 Konkurss „Labākais sēņotājs”

- 11.09 pl. 12 Tēva diena

- 12.09 pl. 8 Ceļojums pa skaistākām vietām Latvijā

- 17., 24.09 pl. 18 Mākslinieciskā pašdarbība

- 25.09 pl. 12 Miķeļdiena

- 29.09 pl. 10 Rokdarbi

LIEPĀJĀ

- 1., 15., 22.09 pl. 12 Pārrunas

- 1., 8., 15., 22.09 pl. 13 Laikrakstu un žurnālu apskats

- 5., 12., 19., 26.09 pl. 12 IK „Liedags”

- 10.09 pl. 13 Kulinārijas nodarbība

- 17., 24.09 pl. 13 Konditorijas nodarbība

- 26.09 pl. 15 Atpūtas pasākums „Būsim kopā Nedzirdīgo dienā!”

- 29.09 pl. 12 Laikrakstu un žurnālu apskats

Mīļi sveicam!

85

- 1.09 AUSMA KRASNOVSKA, Rīgas
 2.09 ONA JĀNKALNE, Rīgas
 23.09 JĀNIS MIEŽĪTIS, Liepājas

75

- 14.09 ANATOLIJS ANSPOKS, Daugavpils

70

- 10.09 AIJA SPĒKAINE, Liepājas
 23.09 MAIJA GUMBRE, Valmieras

65

- 5.09 MĀRĪTE JEGOROVA, Valmieras
 7.09 NORA BELEVICA, Rīgas
 18.09 VALENTĪNA MARKITĀNE, Daugavpils
 30.09 LIDIJA PREKULE, Daugavpils

60

- 10.09 AUSMA ROZENVALDE, Rīgas
 19.09 VALENTĪNA PETROVA, Rīgas
 23.09 GENĀDIJS KOŽINS, Rīgas
 25.09 PĀVELS OSETROVS, Smiltenes

55

- 2.09 ANNA ROMĀNE, Valmieras
 11.09 ELITA SMALĶE, Rīgas
 15.09 GAĻINA KRŪMINA, Rīgas

50

- 9.09 ARTŪRS INTSONS, Rīgas
 11.09 INDRA PORMEISTERE, Smiltenes
 11.09 JURIS DUDAŠS, Rīgas biedrība

ĪPAŠIE SVEICIENI

ALEKSANDRAM ŠAKELIM un TATJANAI OBZINAI

*Ver, Laimīte, šodien vārtus,
 Kopā dzīvi iesākot.*

Sirsnīgi sveicam, kopīgo dzīves ceļu sākot!

LNS Rēzeknes biedrība

LAIMONIM AUNIŅAM

*Lai piepildās viss, ko kāro sirds, –
 Pat ja tā zvaigzne, kas debesīs mirdz.*

Smiltenes RB sirsnīgi sveic skaistajā 75 gadu jubilejā!

SĒRU VĒSTS

† Mūžībā aizgājis JĀNIS DZIRNIS, 1931.03.01. – 2015.07.08.

*Manas domas, mani darbi
 Paliks jūsu atmiņā.*

Sērojam līdz ar ģimeni un draugiem, atvadoties no visu mūsu mīlētā Jankas.

Valmieras biedrība ar Limbažu grupu

Nākamais numurs 21. septembrī